

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre . . . 1 > 50 >
Negyedévre . . . — > 75 >
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnapként.

Bánffy krízis alá veti magát.

Pécs, 1898. augusztus 12.

Bécsi lapok már régóta fujják azt a nótát, hogy a magyar kormány az esetre, ha tovább is ragaszkodik a törvényes állásponthoz, ha az osztrák kormányt ki nem segíti zavarából azzal, hogy elfogadja az újabb provizoriumot vagy az osztrák 14. §. alapján való kiegyezést, biztos bukásnak néz eléje. Ezt a híresztelést eddig az egész magyar sajtó, kormánypárti és ellenzéki egyaránt, képtelenségnek mondotta, mert az volt az egyhangú vélemény az egész országban, hogy nem akad Magyarországon kormány, nem akad párt, a mely a törvény megsértésére vagy megváltoztatására vállalkozzék, ha Bánffy kabinetjének azért kellene elhagynia helyét, mert védelmezte a törvényt.

A közvéleménynek ez az egyhangú ítélete oly sziklaszilárdá tette a kormány ismert álláspontját, hogy a tegnapielőtti minisztertanácsból kiszivárgott hírek szerint a kormány nem látta szükségét annak, hogy az osztrák kívánalmakkal szemben újabb állást foglaljon s hogy Bánffy jelentéstételre Ischlbe menjen, mert hisz az álláspont nem változván, nem is lenne mit jelentenie.

S íme tegnap mégis váratlan fordulat következett be; Bánffy hirtelen elutazott Ischlbe, utközben stációt tartva Bécsben. Mi történhetett tehát? Annyi tény, hogy

Bánffy egész kabinetjével egyetértően el van még mindig határozva nem engedni az eddigi álláspontból, arra tehát nem számíthatnak, hogy a mit a bécsi tanácskozások s Bánffynak első kihallgatása Ischlben nem eredményeztek, azt most nyélbe ütni sikerüljön. Fel kell tehát tenni, hogy a bécsiek által oly következetesen híresztelt s magyar részről oly egyhanguan demontált válsága a Bánffy-kormányt még sem olyan légből kapott koholmány.

De ha legfelsőbb helyen el van határozva a magyar kormány elejtése a gazdasági közösség válsága folytán, akkor meg kell lennie a kilátásnak arra is, hogy ezt a kormányt egy olyan másik kormány válthatja fel, a mely vállalkozik a közösségnek változatlan fentartását keresztülvinni Ausztria alkotmányos képviselőjének hozzájárulása nélkül is; mert az a reménység, hogy a szeptember elejére újból összehívandó Reichsrathal sikerülni fog a kiegyezési javaslatokat elfogadtatni, oly dőre, hogy arra alapítani a kormányválságot nem lehet, de szükséges sem volna, mert hacsak némi kilátás is lehetne ilyen megoldásra, Bánffyt bátran meghagyhatnák helyén, hiszen neki is legfőbb vágya az, hogy a Reichsrath hozzájáruljon a kiegyezéshez.

A Bánffy-kormány válságának tehát, ha az valóban létezik, csak az lehet az oka, hogy Ausztriában a legkisebb kilátás sincs azoknak a feltételeknek beálltához, a melyekhez Bánffy báró a kiegyezés létre-

jöttét kötötte s hogy odaát azt remélik, mikép egy másik kabinet vállalkozhatik a kiegyezés megkötését a Bánffy-féle feltételek elejtése nélkül is keresztül vinni.

S hogy ezt a reménykedést, a melyet eddig mindenki abszurdumnak tartott az országban, magyar parlamenti körökből is szitják, azt Gajári Ödönnek a „Nemzet” tegnapi számában megfujt takarodója legjobban bizonyítja. Azt mondja ez az újságíró képviselő, hogy az a nagy egyértelműség, a mely a Bánffy-kormány állásfoglalása mellett országszerte észlelhető, a kiegyezési kérdésnek csak negativumára nézve létezik, de ez a mai egyetértés már a közel jövőben nem lesz meg közöttünk, a mikor a pozitív intézkedésekre kerül a sor. Mert Gajári nézete szerint a pozitív intézkedésnél ki kell küszöbölünk azt a fölfogást, a mely az állami önállóságot kizárólag a vámsorompókban látja megtestesítve. Hiszen — ugymond — a vámszövetséget megalakító eddigi törvények is a magyar államiság területi önállóságából folytak.

Íme tehát egy magyar képviselő, aki benfentes tagja a kormánypárt egyik nagy befolyású frakciójának, tehát bizonyára annak a véleményét is tolmácsolja, ugy siet segítségére a Bánffy-kabinetnek nehéz küzdelmében, hogy az egyértelmű közfelfogás ellenére azt üzeni az osztrákoknak, hogy vannak ám Magyarországon is irányadó körök, melyeknek felfogása egyezik az ő vágyaikkal s a melyek készek a jelen-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Híres férfiak házasságai.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Sokszor képezi beszéd tárgyát, hogy a híres férfiak — írók s államférfiak — mikép jutottak el a házasság kikötőjébe.

Rendszerint azt hiszszük, hogy ez náluk más-kép szokott megtörténni, mint a rendes halandónál. Igen is, nem is. Az a viszonyoktól függ. Annyi azonban bizonyos, hogy nagy írónak, híres politikusnak a neje lenni, még nem mindig az a boldogság, mely után a nő ábrándos lelke kívánczi. Sok lemondással és önmegtagadással jár az . . .

Daudet Alphonse, a nem rég meghalt francia regényíróról mondják, hogy föltett szándéka volt meg nem nősülni, mivel attól tartott, hogy a házasság hátrányosan fogja írői fantáziáját befolyásolni. Mikor azonban mademoiselle Julie Allard-dal megismerkedett, kit humoros kritikai művei miatt egész Páris szeretett, Daudet megváltoztatta szándékát s meg-nősült. Daudetnek nem is kellett soha ezen lépését megbánnia, mert madame Daudet nemcsak példás feleség és háziasszonynak bizonyult, hanem Daudetnek hűséges munkatársa is volt. Daudet a világeért sem küldött volna a kiadó-

jának kéziratot, mielőtt azt felesége át nem nézte s javíttatta volna. Csak évek múltán tűnt föl az első háború a két rokon lélek házassági egén. A szövíta közben Daudet egészen komolyan azt a megjegyzést tette: — Tudod, édesem, ez a mi veszekedésünk olyan, mint egy fejezet egy érdekes regényből. — Ahogy én téged ismerlek — mondotta erre a nagyszerű asszony — nem is kételkedem, hogy legújabb regényednek egy érdekes fejezetét ez a mi háborunk fogja képezni.

Walter Scott 19 éves korában a templomból kijövet a szakadó esőben esernyőjét adta oda egy föltűnően szép s előkelő magatartású leánynak, — és halálosan belé szeretett. A leány Sir John Belches Stuart leánya volt. A két fiatal lény között intim barátság fejlődött ki. A házasságból azonban nem lett semmi, mert az angol lord leánya hat esztendei ismeretség után Scottot egyszerűen kikoszarozta. A költő előlotti elkeseredésében azonnal első szerelmének házasságkötése után eljegyezte magának egy francia emigráns leányát, Charpentier Saroltát, ki 500 font évi járadékot biztosított férjének s azonkívül is sok személyes előnnyel bírt, nevezetesen igen élénk szellemmel. Igen eredetiek azok a levelek, a melyeket a jegyesek egymással váltottak. Az egyikben a többi között a következőket olvassuk: »Mielőtt levelemet befejezném, azt a jó tanácsot adom, hogy kerülje leveleiben azt

a sok »kell« kifejezést. Nagyon korán kezdi a parancsolgatást, pedig erre nem sokat adok. Önnek vigyáznia kell magára! Önnek sokat kell rám gondolnia! Önnek sokat kell irnia nekem! Igazán, mindezt kell tennie az ön hü C. S.-nak?« Scott ekkor még nem szerette a nyelvet, mandulaszemű francia leányt. A szerelem csak későbbi keletű.

Scarron, a hírneves francia satirikusról mondják, hogy a házassági szerződés aláírásakor, a mikor azt kérdezték tőle, hogy mit kap a menyasszonyával, azt mondotta: »Két nagy szemet, pompás termetet, két kicsiny kezet, sok élcet és szellemet.« És arra a kérdésre, hogy mit ad a menyasszonynak, azt mondotta: »A halhatatlanságot.« Mint tudjuk, Scarron szavát megtartotta.

Bismarkról, Disraeli s Gladstone-ról is sokat irtak már. Mind a három szerencsésen választotta meg élete társát, kik ritka tapintattal meg tudtak felelni a magas állás kötelezettségeinek. Gladstone asszony leánykorában a »szép Glynnés kisasszony« név alatt volt ismeretes. Egy diner alkalmával egy miniszternek volt asztaltársa, ki őt Gladstonera figyelmessé tette. Azt mondta ugyanis a miniszter: Lásza, az a fiatal ember, aki önnek vis á-vis ül, még miniszter lesz. Glynnés kisasszony nagy érdeklődéssel szemlélte a fiatal képviselő kifejezésteli arcvonásait, de csak a rákövetkező télen ismerkedett meg vele Itáliában.

helyzetben is föntartani a vámszövetséget s a belőle folyó közosséget, mert hisz az eddigi vámszövetség is területi önállóságunkból folyt. A mikor tehát a törvény az alkotmányos tényezőkkel való megegyezés meghiusulta esetére Magyarország önálló intézkedési jogát fentartja, az magyarázható ugyanis, hogy Magyarország önálló elhatározásból megmarad az eddigi közösségben, hisz ez ugyanis a mi területi önállóságunk folyománya volt eddig is.

Az ilyen okoskodás természetesen jogosulttá teszi az udvari köröknek azt a vélekedését, hogy lehet még Magyarországon csinálni olyan kormányt és lehet találni olyan többséget, a mely elfogadja a mostani gazdasági közösség státus kvóját Ausztria alkotmányos képviselőinek hozzájárulása nélkül is s ezért bekövetkezett a lehetősége annak, hogy a mostani kormány elmozdításával keressék azt a másik kormányt, a parlamenti támogatás Gajári és társai részéről már biztosítva van.

Egyengeti is Gajári úr Bánffy-nak az utat a visszavonulásra, mert hivatkozott cikke végén oda lyukad ki, hogy az önálló berendezkedés nehéz munkája a kormányra nézve kritikus helyzetet teremt s azért a ki e munkára vállalkozik, annak számolnia kell ezzel és inkább *önmagát vetni krízis alá*, mintsem hogy a nemzet vitális érdekei legyenek kénytelenek szenvedni.

Hallja tehát Bánffy báró! Vesse inkább *önmagát krízis alá*, hogysem vállalkozzék az önálló berendezkedés munkájára, a mely esetleg veszélyeztethetné a nemzet érdekeit. — Ez a tanács hangzik feléje a Tisza-klikk által inspirált Gajári szájából s lehet, hogy Bánffy báró meg is fogadja a jó tanácsot, mert tudja, hogy nagy ennek a klikknek a hatalma, hisz a legerősebb kötelék, az érdek tartja össze.

Ezt a hatalmi érdeket látja veszélyeztetve Magyarország Mefisztója az önálló gazdasági berendezkedés munkába vétele által s mivel tudja, hogy az udvari körök

Gladstone 1839-ben vezette oltár elé Glynnes kisasszonyt s mikor aranylakodalmukat ünnepelték, Gladstone azt mondotta, hogy nem talál szavakat — sokat hányatott életpályája folyamán első ízben —, melylyel feleségének a hála adóját leróhatná. Gladstone asszony boldogságát csak az zavarta, hogy mindaddig, míg Gladstone miniszterelnök volt, csak mindig kevés ideig élvezhette férje társaságát, annyira elfoglalták azt a közügyek. Azért nagy köszönettel vette, ha a londoni ismerősök a szezont alatti dinékre hívták, mert ilyenkor kikötötte magának, hogy férje mellett fog ülni. Igazán alig jövök hozzá, hogy férjemmel egy kicsit elbeszélgessek — szokta volt mondani — a közügyek annyira elfoglalják, hogy néha hétszámra sem látom.

Szegény Gladstone asszony! De bizonyára nem ő az egyedüli, aki így panaszkodik. Manapság is sok asszony panaszkodik, hogy alig jut hozzá, hogy férje társaságát élvezhesse, pedig ezek, alig hiszszük, hogy híres férfiak vagy miniszterelnökök. Az élet oly sok követeléssel lép elénk, hogy bizony vasszorgalomra van szükség, ha azt akarjuk, hogy az életet ránk nézve némiképp kellemessé tegyük. Kevés tehát az az idő, mit a családfenntartók családjuknak s első sorban feleségeiknek szentelhetnek. De legalább arról igyekezzünk gondoskodni, hogy az a rövid idő, mit férj és feleség együtt töltenek, minél élvezetesebb szórakozások között teljék. **K. Ö.**

rettegett neheztelését elkerülni s a hatalom birtokát biztosító támogatását elnyerni semmivel sem lehet inkább, mint a gyarmati helyzetünkben való szabadulás megakadályozása révén: megizeni oda, hogy ő kész a gazdasági közösséget föntartani minden körülmények között.

Csakhogy az egyszer alighanem csatlódni fog számításában, mert bölesen kiészelt terve nemcsak az ellenzéknek végkimerülésig felveendő élet-halál harcán, de a megbuktatott kormányának szintén nem jelentéktelen személyes tábora részéről várható visszavonulásán, sőt kizártnak épen nem tekinthető ellenállásán is könnyen hajótörést szenvedhet.

Mi ujság?

— **(A pécsi műkedvelők egyesületének ünnepélye.)**

A nőgyelet helyiségébe ismét vidám élet költözött vasárnap. A pécsi műkedvelők egyesülete tartotta ott nyári ünnepélyét, amint ezt már jó előre köz tudomásra hozta meghívók, falragaszok és a Király-utca bejárata fölött lengő zászló által. Még vasárnap is folyton hirdette az ünnepély megtartását az a nagy fatábla, melyet utcáról-utcára hordozott egy ember mindaddig, míg a közönség gyülekezni kezdett a nőgyelet helyiségében. Mig a vendégek nagyobb számmal összegyűltek, levelezéssel, confetti dobálással telt az idő, majd rövid szünetek tartása mellett a programmszámok előadása következett benn a nagy teremben, hova a közönség ilyenkor egész bucsujáratot rendezett, hogy azután újból a szabad levegőre siessen a következő szám kezdetéig. *Szeitz* Antal Gabányitól a Kakasülön, *Petrovits* Nándor pedig a Potyajegy című monologot adta elő s mindketten szép hatást értek el ügyes, sok helyen alig várt rutinnal előadott szavallatukkal, úgy hogy teljesen megérdemelték azokat a zajos tetszésnyilvánításokat, melyekből bőven kijutott mindkettőjüknek. A műsor többi része módosulást szenvedett, a mennyiben az egyesület legjobb énekesének, *Bálint* Ferencnek, édes atyja szombaton este meghalván, ő helyette *Petrovits* Nándor énekelt duettekét zongora-kísérettel mellett Kántor Katinkával, a műkedvelők széphangú és kedves megjelenésű primadonnájával. Az énekszámok is igen szépek voltak s teljesen megnyerték a hallgatók tetszését, kik többször ismételtlen is megújráztatták a dalokat. Este tánc volt, mely csak azért szünetelt egy óráig, hogy a tombolatárgyakat kisorsolhassák, a melyek között igen sok csinos apróság volt. Azután vidáman folyt a tánc tovább s általában igen sikerült lefolyású volt az ünnepély, melyen *Reeh* György városi tanácsos, *Ratkovits* Károly díszelnök s többen az említettek barátai közül is megjelentek s a műkedvelők meg is voltak elégedve az eredménnyel.

— **(Hütlén gazdatiszt.)** Ámán Józséf gazda, gróf Benyovszky Rezső felsőtengei földbirtokos megbízásából, azt a panaszt tette a faddi csendőrségnél, hogy a hangospusztai magtárból már hosszú idő óta valaki rendszeresen dézsmálja a gabonát és az uralásnak eddig körülbelül 500—600 frtnyi kárt

okozott. A csendőrség erélyes nyomozás után a tettest Jedlicska Béla gazdatiszt személyében kiderítette, a ki a gabonát a béresekkal egyszerű Facányosba, máskor Szedresre, majd Tolnára szállította és eladta. Jedlicska váltig tagadja a terhére rótt lopást és azt állítja, hogy a gabonát fizetése fejében vitte el. Ügyét átadták az illetékes bíróságnak.

— **(Védte a szolgáját.)** A jó és hűséges szolgát minden gazda szereti, mert bizony ezek majdnem oly ritkák, mint a fehér holló. Holló Gáspár is szerette az ő hűséges kis pásztorát, a 14 éves Nagy Marcit, kit az ő szeme láttára Keserü János úgy megütött, hogy az menten összeesett. Ezt nem hagyhatta abban Holló Gáspár, szolgájának védelmére kelt, de vesztére tette, mert Keserü a kezében levő ólmos bottal őt is leütötte, összezúzva a fejét és orrát. Most a gazda és szolgája az ágyat nyomják. Keserü pedig a börtönben várja a büntetését.

— **(Augusztus 29.)** A mohácsi vész évforduló napján a mohácsi csatasíkon épült kálváriai kápolnában az elhunyt hősök emlékére tartandó egyházi ünnepély sorrendje a következő: reggel 7 órakor horvát csendes mise és szent beszéd, melyet Penc János izségi plébános tart; d. e. 9 órakor német szent beszéd, tartja Schultz Károly németmároki esperes-plébános, utána csendes mise; tíz órakor pedig magyar szent beszéd, melyet Baán Sándor budapesti ferencrendi házfőnök tart; utána ünnepi nagy mise.

— **(A vadászat szezónja.)** Augusztus elseje óta ismét szólnak a puskák, sűrű lövések verik fel a mezőségek és panyolok csendjét. Megkezdődtek a vadászatok és Pécs nimródjai, kik türelmetlenül várták augusztus jöttét, ugyancsak sietnek minél több vadat füzni akgatékra. Szabad löni: szarvast, dambikát, őzbakot, zergét és foglyot, míg a nyul, császármadár, fácán és tuzok csak 15-en szabadul a tilalom alól. Az erdőben s a hegyek között több vadászatot tartottak már s minden vadászt bizonyára örömmel tölt el a hír, hogy sok a nyul bár fogolyban, de különösen fűrjben meglehetősen a hiány, mi a költés ideje alatt uralkodott kedvezőtlen időjárásnak lehet eredménye, vagy annak, hogy vándorutjuk alatt sokat elpusztítottak belőlük. Így a szombaton és vasárnap *Ország* Lajos kisteleki birtokán tartott vadászat alkalmával csak dr. *Fejérváry* Imre báró főispán lőtt két foglyot és a házigazda egyet, míg fűrj mindössze 4 repült fel előttük, dacára a nagy területen, hosszú ideig folytatott vadászatnak.

— **(Zavargó munkások.)** A hosszúhetény-zobáki útvonal építésénél alkalmazott munkások között kitört zavargásról részletes tudósításunkat a következőkben adjuk: A megye által meghirdetett pályázat alapján a hosszúhetény-zobáki utvonalt *Maroni* vállalkozó és *Meda* mérnök, olasz alattvalók építik és különösen a kőmunkálatok végzésére olasz munkásokat alkalmaznak, kik ebben a szakmában különösen használhatók. Mintegy négy héttel ezelőtt Budapestről szerződtek huszonöt olasz munkást, akik a díjazással s viszont a vállalkozók végzett munkájukkal meg voltak elégedve; de személyzet-szaporításra lévén szükség, még huszonhét olasz munkást hozattak Budapestről, a kiknek vasárnap telt

le tizennegyedik munkanapjuk s ezen a napon kapták meg első fizetésüket. Az újabb szerződött munkások azonban már nem dolgoztak olyan megelégedésükre a vállalkozóknak, mint a régié és mivel szerződésüknél az volt föltételül kikötve, hogy vagy egy forint hatvan krajcár napibéért, vagy a végzett munka szerint megszabandó átalányért dolgoznak, a vállalkozók átalány szerint akarták őket kifizetni, de a munkások ebbe nem akartak beleegyezni s midőn a vállalkozók engedve követelésüknek, az egy forint hatvan krajcár napibér szerint kiadták fizetésüket, vérszemet kaptak és hat főkolompos bujtogatására újabb követelésekkel állottak elő, a melyek szerint a munkaidő reggeli hat órától esti hat óráig tartson, reggelire és uzsonnára félóra, ebédre másfél óra pihenőt kapjanak és egy forint hatvan krajcár napszám legyen a munkabérük. Ezen kívánságuk elfogadására a vállalkozókat fenyegetésekkel akarták kényszeríteni, sőt egyik főkolompos már tettelegességre is vetemedett, kapját emelve munkaadójukra. Erre a vállalkozók a hatóságnak jelentést téve, sürgős intézkedést kértek a pécsi járás főszolgabirájától, aki 11-én reggel három órakor indult ki a helyszínére, nyolc csendőrt rendelve ki ugyanoda és meghallgatta úgy a vállalkozókat, mint a munkásokat. *Vaniss* Sándor főszolgabíró rövid idő alatt meggyőződött arról, hogy a vitás kérdésben a vállalkozók a legméltányosabban jártak el és a munkások közül is csupán a már említett hat főkolompos volt minden zavargásnak oka, mint akik nemcsak a többieket fölizgatták, de midőn a vállalkozók kijelentették, hogy a fölsorolt föltételek mellett nem kívánják őket tovább is alkalmazni s elbocsájtják a szolgálatból, azt válaszolták, hogy ők igenis dolgoznak tovább is, de megkövetelik a régi bért és az új munkarendet. A főszolgabíró erélyes föllépése, no meg a csendőrök látása azonban még a főcinkosoknak is imponált és csakhamar belenyugodtak *Vaniss* Sándor főszolgabírónak rendeletébe, mely szerint a munkát azonnal abban kell hagyniok és mindnyájan kocsira rakva még a délelőtt folyamán a pécsi vasuti állomásra hozattak be, a honnan visszautaztak Budapestre. A többi munkások minden zavargás nélkül nézték a főkolomposok eltransferálását és szorgalmasan folytatják munkájukat, úgy hogy remélni lehet, miszerint az építés tartama alatt többé nem fog semminemű zavargás fölmerülni és a vállalkozók még november hónapban befejezhetik az út építését, a melynek befejezési határidejéül szerződésileg folyó évi december harmincegyediké van kitűzve.

— **(Negyven évig mozdonyvezető.)** Stwertka János a mohács-pécsi vasutnál alkalmazásban levő mozdonyvezető július 31-én nyugdíjaztatott. Stwertka 40 évig volt mozdonyvezető. Ez alatt az idő alatt 30 esztendeig szolgálta a duna-gőzhajózási társaságot mely a mohács-pécsi vasut tulajdonosa.

— **(Közegészségi viszonyaink.)** Pécs város közegészségi állapota — mint az *Cirer* Elek dr. tiszti főorvosnak a 11-iki közgazgatási ülésen előterjesztett jelentéséből kitűnik — még mindig nem mondható kielégítőnek. Az emésztő szervek bántalmi emelkedtek. A kórházakban 648 beteg ápolatott; a városi közkórházban 547, az irgalmasok kórházában

66, a bányatelepi kórházban pedig 35 beteg volt. Születés volt 105; meghalt 97 egyén; házasságra lépett 26 pár. A legmagasabb életkort egy 83 éves nő érte el. Rendkívüli haláleset volt három. Közköltségen 268 egyén ápolatott. A tiszti főorvosi hivatal a múlt hónapban 318 ügydarabot intézett el. Veszett eb-marás 1 volt s a megmart egyén a Pasteur-iniezetbe Budapestre felszállított.

— **(Szűnik a szocializmus.)** Örvendetéstartalma van azon jelentésnek, a melyet *Rozsnyay* Béla csendőrhadnagy, a mohácsi szakasz parancsnoka terjesztett most be. Arról szól, hogy a mohácsi kerületben csupán Bodolyán van még négyszáz szocialista, más-különbén szünőtélben van. S még a szocializmus hívei is munkába állottak csaknem kivétel nélkül az aratás idejére és mivel a termés jó s így keresetük kielégítő lesz, valószínű, hogy ez is előmozdítja a szocializmus még nagyobb megszűnését s nemsokára már Bodolyán sem lesznek szocialisták.

— **(Öngyilkos asszony.)** Nagyon érzékeny természete lehetett *Hoff* Józsefné somogyi lakosnőnek. Valami szövéltés volt szombaton a férjével és úgy látszik, hogy ez keserítette el annyira, hogy azután egy konyhakéssel szíven szurta magát. A súlyos sebből vérző asszonyt dr. *Harmos* Árpád, vasasi tb. járásorvos részesítette első orvosi segélyben, de sérülése olyan komoly természetű, hogy alighanem halálát fogja okozni.

— **(Gyujtogató.)** Szabolcsan *Bika* Józsefnek háromszázharminc forintra biztosított háza leégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet gyujtogatás eredményezte s a tettes is csakhamar kézrekerült *Petko* Antal, ugyancsak szabolcsi lakos személyében, ki a leégett ház tulajdonosának régi haragosa és boszúból gyujtotta föl a házat. Tettét tagadja ugyan, de a bizonyítékok kétségtelenné teszik bűnöségét. A gyujtogatót azonnal fogságra vetették és pedig, — ami jellemző a szabolcsiakra, — különösen azért, nehogy ideje és alkalma legyen *hamis tanukat* szerezni, akik ártatlanságát bizonyítsák.

— **(Leesett a vonatról.)** A 7-én Barcsról tíz órakor Pécsre érkező vonat utasai közül egy asszony Szigetvár és Szent-Lőrinc között leesett a robogó vonatról. A baleset közben azonban olyan szerencséje volt, hogy semmi baja sem történt a leesés következtében, hanem azonnal talpra állott, sőt mindjárt futásnak is eredt, nehogy még elcsipjék és megbüntessék. Így azután a nevét sem sikerült megtudni.

— **(Megrabolt vasuti alkalmazott.)** *Zelenai* Antal szentlőrinci vasuti alkalmazottat, a mint a községen kívül egy gyaloguton haladt, három ember megtámadta és elvette tőle egy bőrtáskát, melyben 69 krajcár és körülbelül hét-nyolc forint értékű tárgyak voltak. A rablást *Karlin* Sándor terezienfeldi, *Polc* Károly elzászi és *Lukács* István csimai illetőségű, fűrészgári munkások követték el, kiktől a lopott tárgyakat elkobozván, letartóztatták őket.

— **(Ismeretlen holttestek.)** A Pörboly pusztai *Simon* Dunaágból egy alacsony termetű, jól fejlett 14—16 év közötti koru ismeretlen leánynak hullája fogatott ki. Haja sárgásszőke, hosszú és dus növése, sze-

mei barnák, fogai jók és fehérek. Ruházata csipkés nyaku fehér vászoning, porcellán és üveg előgombos, rózsaszínű karton-kabát, fehér virágokkal, rövid vörösszínű alapon kék csikokkal kockás barquett szövetszoknya. Mindkét fülében apró gyöngyalaku recézett keretű, hosszas kerek arany függő volt, melyek lencselapján hit, remény és szeretet symbolikus képe kereszt, sziv és horgony van bevésve. Külerőszak nyomai a hullán nem találtattak. A holttestet az előjáróság takarította el. Szegzárdon az ugynevezett baka-város terén levő nyílt kutban egy 40 év körüli asszony hulláját találták meg. A holttestet mindeddig fel nem ismerték. A megindított vizsgálat lesz hivatva kideríteni, vajjon büntény, avagy más esemény áldozata-e?

— **(Férj uram a bokorban.)** Albert Mátyás szegzárdi lakos sehogysem tudott megbékülni a világ sorával. Alig hogy megházasodott, már nem tetszett neki a házaseslet és néhány évi próbaházasság után elzavarta hitvesét. De a magányos életre is hamar ráunt és visszakiváncozott élete párja oldala mellé, Csak hogy az asszony nem akart visszamenni, hasztalan volt minden kívánsága. Ezért aztán boszut esküdött ellene. A múlt vasárnap észre vette, hogy felesége és napa: *Mailák* Imréné a vasutra vezető uton sétálnak, elrejtőzött egy bokorba és amint közelértek hozzája, feleségére bortal támadott és őt, valamint anyósát alaposan elverte, ráadásul anyósáról lerántotta a nagy kendőt és elrohant vele.

— **(Gyujtogató betörők.)** Rác-Töttösön egyik éjjel ismeretlen tettesek betörték Neumeister Márton házába, a ruha- és ágyneműeket összeszedték és elvitték. De mielőtt eltávoztak, a szoba közepén tüzet raktak. Neumeister és neje távol voltak hazulról és gyermekeik, kik a másik szobában aludtak, csak reggeli 3 órakor vették észre a tüzet, midőn a füst őket fojtogatni kezdte. Természetesen lármát csaptak, mire a szomszédok eloltották a tüzet. A csendőrség nyomozza a galád gonosztevőket.

— **(Halálos szerencsétlenség.)** 9-ikén borzasztó szerencsétlenség történt Sásdon, Kovács János jó módu gazda házában. Gabonát csépeltek az udvaron ló által vont géppel s a napszamosok között volt *Csonka* Éva tizenkét éves leány, a gazdának keresztlánya is, ki délben, a mikor a cséplés szünetelt, két barátnőjével a pajtába futott, a hol többek közt egy nehéz faszán is volt s a mint a leányok körülötte ugráltak eldől s olyan szerencsétlenül esett a kis *Csonka* Évára, hogy annak feje annyira behasadt, hogy az agyvelő is kilátszott rajta. A leány rögtön kiszenvedett, a hivatalos vizsgálat pedig megindított a részletek kiderítése céljából, de minden valószínűség szerint csak a véletlennek tudható be a nagy szerencsétlenség.

— **(Egy főpap hirtelen halála.)** Temesvárott nagy izgalmat okozott 9-ikén reggel Karlsbadból érkezett sürgöny, mely lakonikus rövidséggel jelentette, hogy föllimonovi *Folly* Emil, a csanádegyházmegyei káptalan örkanokoka és pápai prelátus, hirtelen meghalt. *Folly*, aki alig töltötte be 56 évét s már 34 éves korában kanonok volt, tulajdonképen nem gyógyhasználatra, hanem üdülni járt Karlsbadban mert beteg sohasem volt. Annál le-

sujtobbán hatott a gyász, mely a fenkölt lelkü, hazafias főpap halálát jelentette. A káptalanság délután ülést tartott, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. Folly Emil igen érdekes egyéniség volt. Mindenben a francia abbékra emlékeztetett, akik papi hivatásuk mellett a művészetek és a közélet minden mozgalma iránt érdeklődéssel tüntek ki. Az év egy részét Párisban és Versaillesben töltötte s egyáltalán sokat utazott. Jótékony-sága is közmondásos volt s ebben is finom költői lelke tükröződött. A télen pl. egy szegény család nyomoréknak 300 frtot adott, hogy azon kintornát vásárolhasson.

— **(Műkedvelők Bogdásán.)** Bogdása s környékének édes vacatióját élvező ifjusága folyó hó 7-én igen szép s minden várakozáson felül sikerült vegyes tárgysorozatú táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett a bogdásai ev. ref. iskolában. A műsor minden pontján meglátszott, hogy az előadók fáradságot nem ismerve képezték magukat s így a teljes siker sem maradt el; bőven kijutván a tapsból valamennyiöknek. Szerepeltek: Kuniti Jolán, Gróf Ilona, Záborszky Erzsébet, Schönauer Klementin, Lukács Irma; továbbá Garzó György, Kain Ábel, Horváth József, Gróf Mihály és Sándor, Kurc József. A tiszta jövedelem a bogdásai kath. és ev. ref. iskolák közt osztott meg.

— **(Fegyelmi vizsgálat egy bíró ellen.)** Ezuttal csupán egy baranyai községi bíróról van szó, aki Turcsin Bertalan községbeli lakosnak megtagadta az általa kért járátlevelék kiállítását, állítólag azért, mert az illető nem fogadta el a bíró által ajánlott nézeteket a választások idején, saját védekezése szerint pedig azért, mert épen jelen volt a bíró is a főszolgabírói hivatalban, midőn panaszos egy kihágási ügyből kifolyólag 100 forint pénzbírságra ítéltetett s mivel a járátokat felesége nevére akarta átíratni, a bíró azon véleményben volt, hogy ki akar bujni a pénzbírság megfizetése alól, mit valószínűvé tett az a körülmény, hogy a főszolgabíró előtt vagyontalannak vallotta magát Turcsin s ingatlan birtoka tényleg nincsen is neki. A járátlevelék kiállításának megtagadása miatt Turcsin bepanaszolta a községi bíró a főszolgabíró előtt, hol panaszával elutasított, de az alispánhoz beadott föllebbezése folytán az elrendelte a bíró ellen a fegyelmi vizsgálatot s 9-én, midőn az alispáni határozat ellen a megyei közigazgatási bizottság tárgyalta ezt az ügyet a bíró által beadott föllebbezés következtében, itt is jóváhagyatott az alispáni határozat s kimondatott Kovács Lőrinc bíró ellen a fegyelmi vizsgálat.

— **(Műkedvelők Selyén.)** A Baranya-Sellyei Műkedvelő-Társulat 1898. évi augusztus hó 20-án az ottani nagyvendéglő termében táncvigalommal egybekötött jótékony-célú műkedvelői előadást rendez, mely alkalmal az ottani műkedvelők által előadatik: Felhő Klári. Énekes népszimű 3 felvonásban. írta Rátkai László. Helyárak: I. hely 1 frt., II. hely 60 kr., állóhely 40 kr. Kezdeté pont esti 8 órakor. Előadás után tánc. A tiszta jövedelem a bar.-sellyei róm. kath. iskola-alap javára fordítatik, melynek érdekében Bodonyi Nándor tanító a következő megjegyzéssel kíséri a meghívót: »Az iskola az a

mostoha gyermek, akitől mindenki elfordul. Az állam, az egyház, a községek egyaránt. mindenkinek nyűg és teher. Jogát ott gyakorolni mindenki kívánja. de terheit viselni senki. Itt az idő, hogy a művelt társadalom pártjára keljen az iskolának s filléreivel segítse ama cél felé, melyet hivatása, a közművelődés terjesztésében eléje szab. Egy tisztos alapvagyonnal rendelkező iskola az anyagi gondoktól menten s függetlenül haladhat nemes célja felé. Ez okból elhatároztam, hogy a helybeli műkedvelőkkel — legnagyobb részben tanítványaim, minden évben egy-egy előadást tartok iskolánk alapvagyonának gyarapítására. A nagyérdemű közönségtől függ, hogy fáradozásomat siker koronázza. *Bodonyi Nándor*, tanító, rendező.«

— **(Legényegyleti mulatság.)** Levelezőnk írja: Vasárnap, e hó 7-én tartotta a dombovári kath. legényegylet megalakulása óta az első táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást. A még zsenge korát élő egylet igen előnyösen mutatkozott be ez előadással a közönségnek és mindenki lelkében — látva az egylet életrevalóságát — azon meggyőződés vert gyökeret, hogy ez az egylet megérdemli a pártolást. A dombovári kath. legényegyletnél láttuk vasárnap, miként lehet szórakoztatva oktatni. A kiválasztott színműben, mely: »*Aki másnak vermet ás, maga esik bele*« címmel bír, Seregi Lajos munkás személyesítője, Wirt István igen jól játszott. Kitűnő partnere volt *Szijártó K.*, ki szintén ügyesen játszotta szerepét. Dicséretet érdemel *Schmieder Emma*, ki igazi routinnal adta szerepét. A többi szereplők is mind kivétel nélkül megállták helyüket. Ugy *Peukert János* és *Szijártó Jenő*, valamint *Mladoványi* és *Ikotics* igen jó alakítottak. Ezután a »*Vándorlegények*« című vígjáték következett, melyet ugyancsak igen élvezhetően adtak elő. Kitűntek: *Höger F.*, *Biró József*, *Antóni F.*, *Schmieder József*. Jól játszottak: *Biró Gizella*, *Bérdy E.*, *Dezső Sándor*; a többiek is azon iparkodtak, hogy az előadás minél jobban sikerüljön.

— **(Utadó emelés.)** Az államépítészeti hivatal főnöke, *Kovácsffy Kálmán* a mai megyei közigazgatási bizottsági gyűlésen előterjesztette a jövő évre vonatkozó költségeirányzatot, a bevételeket 214.000 frtnyi, a kiadásokat pedig 223.500 frtnyi összegben tüntetvén fel, tehát *tíz ezer forint* hiány mutatkozik, a mit olyképen hisz megszerezhetőnek, hogy az utadó 10 %-ról 12 %-ra emeltessék fel. Igaz ugyan, hogy a jövőre vonatkozó tervezet szerint a kézi napszám díjazását 1.50 frtről 1.80 frtra, a koci napszámét pedig 3 frtről 4 frtra akarja felemelni, s így a szegényebb néposztályt úgy is kevésbé sujtó utadónak felemelése még mint a szocializmus ellenszere is fog esetleg hatni, de azért kérdés, hogy belemegy-e az utadó felemelésébe, a közgyűlés a melyből származó jövedelem többletre pedig már a jövő évi január hó elsejétől kezdődőleg nagy szükség lenne.

— **(Árva-pénzek.)** A városi árva-pénztárban — *Nendtvich Andor* árvaszéki elnöknek a 11-iki közigazgatási ülésen tett előterjesztése szerint — július hóban 816.659 frt 33 krajcár árva-vagyon kezeltetett. Kiadás volt 57.591 frt 32 krajcár. Beérkezett 510 ügyszer, hátralék volt 106 drb; elintéztetett összesen 506 darab. Árvagyámok részéről 13 száma-

dás nyújtatott be; 5 esetben az eljárás még folyik, 8 esetben a felmentvény megadatott. Gyámság alól felszabadult 17 egyén; vagyonos 9, vagyontalan 8. Kifizettetett a felszabadultaknak 10.512 frt 04 krajcár. Hat százalékos kamatra magánosoknak 1284 forint kölcsön adatott ki.

— **(Próbafurások.)** Hogy vizet nyerjen a város, a kormány szakközegének utmutatása folytán a Bálicsi völgyben próbafurást rendelt el. Özvegy *Kelemen Gyuláné* szölejében, hol fakadó vízforrások vannak, akarták felállítani a furó-tornyot, de a tulajdonosnő nem engedte meg. Ekkor *Hirschfeld Sámuel* szölejében állították fel s a próbafurást el is kezdték. Kelemenné és társai erre kérvényt nyújtottak be a Tanácshoz, melyben saját szőlőterületükön kérik a próbafurást eszközölni, egyszersmind óvást emelnek a Hirschfeld szőlőterületén való furás ellen, mert az az ő területükön fakadó forrás vizét elvonja. A Tanács a kérelmet és az óvást elutasította s 11-én a közigazgatási ülés elé került az ügy. A közigazgatási bizottság — mivel a vízjogi törvény vonatkozó szakaszai be lettek tartva az engedélyezésnél — szintén elutasította kérelmezőket.

— **(Adó-ügyek.)** *Ternovszky Alajos*, helyettes pénzügyigazgatónak, a 11-iki városi közigazgatási ülésen előadott jelentése szerint a város területén a múlt hóban egyenes adókban 13.741 frt folyt be, míg a múlt év hasonló időszakában csak 13.480 frt. Hadmentességi adóban befolyt 1250 forint; itt a hátralék 2690 frtot tesz még ki. Behajthatatlannak jeleztetett végül 430 frt hadmentességi adó, a mely le is iratott.

— **(Meghalt a kutban.)** A tolna-megyei Pári községben *Pelc Mihály* vagyonos gazda 11 éves *Ádám* fia a kuthoz ment, hogy szomját csillapítandó vizet merítsen. Szerencsésen föl is huzta a vedret s anélkül, hogy a kereket megakasztotta volna, nekifeküdt a víznek és mohón inni kezdett. Abban a pillanatban a kerék visszafordult, a veder megbillent, vízzel tele a mélységbe visszazuhant s magával rántotta a fiut is. Halva huzták ki a kutból.

— **(Életmentő bíró.)** Mohácson *Neuller Gáspár* szobafestő a Duna partjánál meg akarta tölteni vizes palackját, de beesett a folyóba. Már a halállal vívódott, mikor *Polgár József*, pestvidéki törvényszéki bíró, ki szabadságidejét Mohácson tölti, arra ment. Pillanatot sem veszítve, ruhástól a vízbe ugrott és szerencsésen meg is mentette a fuldokló szobafestőt. A parton összegyűlt közönség lelkesen megéljenezte a derék életmentőt.

— **(Jó helyre tévedt.)** Bizonyosra vehető, hogy a magát *Kreuzer Józsefnek* nevező egyén, a ki most a torony alatt elmélkedhetik a mostoha pécsi állapotokról, nem igen ismeri a helyi viszonyokat. Olyan pechje volt, hogy az a lakás, a melybe betévedt, épen a *Vaszary Gyula* rendőrfőkapitányé, a ki ott találta a nem valami eleganciával öltözködött embert szobájában s az megpillantásakor oly gyorsan iparkodott menekülni, hogy a kalapját is otthagya. A Király-utcában elfogták s a rendőrségre vitték, hol megmotosva sem betörő szereket, de semmiféle igazolványokat sem találtak nála. Hűsre helyezték egyelőre s ha itt végeztek vele, hazatoloncolják.

— (**A belügyminiszter rendelete.**) Percel Dezső belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki a folyambajózási vállalatok igazgatóságaihoz. A körrendelet felhívja az országban üzemel biró valamennyi folyambajózási vállalatot, hogy nyilvános ünnepek alkalmával úgy az igazgatási, valamint az összes állomási épületeket cimeres nemzeti lobogóval díszítsék fel.

— (**Megkötözött ember.**) A »Royal« kávéházban sok bajuk van a háziszolgákkal. Az egyik ötszáz forintot sikkasztott el nemrég, a másik pedig tegnap olyannyira a fenekére nézett a pálinkás poharaknak, hogy a részegség felőrültté tette. Ilyen állapotban vitték be a városházára, honnan csak úgy szállíthatták be a kórházba, hogy előbb összekötözték a kezét-lábát, mert rugni, verni akarta még a rendőröket is. Egyelőre a kórházban tartják, míg ki nem józanodik.

— (**Ujabb bűn Patonaira.**) A 44-ik gyalogezred megszökött őrmesterére, Bergl Sándorra, a ki *Patonai* szakaszvezető álnév alatt a falusi bíráktól beszállásolás címén különféle összegeket csalt ki, — most újabb bűn derült ki. Ugyanis Bergl Mekényesen is járt s ott Hopp György községi bírótól 57 forint 74 krajcárt csalt ki, szintén katonabeszállásolási költség címén. A csalót még mindez ideig nem tudták kézrekeríteni.

— (**Gyermekek réme.**) Nagy a halandóság a gyermekek között. A bélhurut kezd veszedelmesebb jelleget ölteni e hónapban és sok a ház, a hol a kis gyerekek ebben a betegségben vannak. És a betegség igen sok helyütt nem az az enyhe lefolyásu, mint más időszakokban szokott lenni. Bizony megtörténik az a szomorú eset, hogy huszonnégy óra alatt halálos végű lesz a betegség. Az orvosok azt mondják, hogy különösen a tejjel és egyéb módon készített mesterséges táplálékok okozák a betegség veszedelmes jellegét.

— (**Egy híres nőcsábító.**) Nagy feltűnést keltett félévvel ezelőtt a Pécsen is ismert Gallovich Viktor dr. budapesti albiró szökése. A bíró tudvalevőleg feleségül vett egy gazdag leányt s az esküvő után való napon eltűnt a hozományával: Bécsbe utazott s egy ottani asszonynyal együtt kiszökött Amerikába. A tengeren azonban hajótörés érte őket és a bűnös utón szerzett pénz elveszett a hullámokban. Azóta Newyorkban él Gallovich, nagy a háztartása, de hogy miből telik neki, senki sem tudja. Érdekes, hogy Gallovich miatt három válópörrel foglalkozik a bíróság. A rászédett feleség természetesen válópört indított hűtlen ura ellen, s a budapesti bíróság most választotta el a boldogtalan fiatal nőt a tengerentuli férjtől. P. börzeügynök, a kinek felesége követte Gallovichot az újvilágba, a bécsi bíróságnál folytatott pört az asszony ellen, a kitől már el is választották. Gallovich nagy nőcsábító volt és huszár hadnagyi ruhájában meghódította egy bécsi banktisztviselő szép feleségét is, a ki régebben színésznő volt. A vizsgálat folyamán megtudta a férj, hogy milyen könnyelmű teremtés az asszonya, tehát ő is válópört indított, melynek azonban még nincs vége.

— (**Javitott torkok és hangszerek.**) Csodálatos varázserejű balsamot talált fel az emberiség megjavítására egy egyszerű kántortanító. Oravec Józsefnek hívják ezt a rendkívül ügyes boszorkánymestert, a kinek nevét az utókor bizonyára nagy hálával és csodálattal fogja emlegetni. A szerencsés embernek ugyanis sikerült a legfinomabb tü-

levelü növények nedveiből valami szilárd anyagot összeállítania, melylyel az összes hangszerek hangját meg lehet javítani. De ez még semmi. A csodabalsam még arra is képes, hogy az emberek hangját is megjavítja. Ha ez igaz, akkor ez a találmány visszaadja a művészetnek azokat a nyugalomba vonult primadonnákat és tenoristákat, a kik idült rekedtségük miatt évek óta nem léphettek fel a színpadra. De ez sem elég. Ez az ördögös kenőcs még a társadalmi életet is reformálni fogja, mert feleslegessé teszi a fürdözést és a fenyesek éltető levegőjét; ugyanis »őzontartalmánál fogva« olyan üdítő és erős hatása van, akár Tátrafüred legsűrűbb fenyes-erdejének. Sőt, ha ügyesen használjuk, még az ételek és italok konzerválásánál is alkalmazhatjuk s feleslegessé tehetjük vele a szakácsnők és hűtlen gazdasszonyok zsarnokoskodását. Egyszóval ez a világra szóló találmány valóságos unikum és élet-eliksír, mely a jövő nemzedéket — gondos kezelés mellett — egészen ujjaalakíthatja. A furfangos Oravec József még azt sem tartja lehetetlennek, hogy találmánya a filloxerát is elpusztítja s így kilátásunk van reá, hogy a szerencsés feltaláló révén ismét jó borban és italban lesz élvezetünk.

— (**Mire jó a postagalamb.**) Nem mai dolog az, hogy mindenütt a világon postagalambokat nevelnek. Időközönként nagy távolságokra versenyeket is rendeznek a postagalambokkal, de azért mindeddig nem tudták a napi élet praktikus hasznára értékesíteni. Az amerikaiak találták ki ennek a módját, a mint-hogy minden praktikus ujtásnak ők a megte-remtői. Egy newyorki nagy cég postagalambokkal küldi meg az ujságoknak jelentéseit. A tudósítás e módjának, mely legföljebb négy-öt percig tart, meg van az a haszna, hogy azokat az árukat, melyeket késő este kapnak, már másnap kora reggel hirdethetik az ujságokban. Az amerikai élelmes kereskedő pedig tudja, hogy üzletének sikerét nagy részben a gyors és következetes hirdetés biztosítja.

— (**Borkereskedők baja.**) A városi Tanács a főmérnöki hivatal véleménye alapján megállapította a vízvezeték használata után az iparüzleti vízdíjakat. E megállapítás ellen hét borkereskedő felebbezett a közigazgatási bizottsághoz, a mely 11-én foglalkozott az ügygel. Mivel azonban törvény szerint ily esetekben felebbezésnek helye nincs, — a bizottság a felebbezéseket elutasította. Most már ha mégis terhesnek találják a felebbezők a kivetett vízdíjakat, az az egyetlen mód áll előttük hogy *vizmérő-óra* alkalmazását kérik és az e szerint ellenőrzött elfogyasztott vízmennyiség után fizetnek vízdíjat. Kérdés azonban, hogy melyik borkereskedő méreti meg, hogy mennyi — vizet fogyaszt el?!

— (**A börtön lakói.**) Zsolnay György, kir. főügyési helyettes a 11-iki városi közigazgatási ülésen előterjesztette a fogház július havi állapotáról szóló jelentését. A jelentés szerint július hóban a fogházban 141 fogoly volt, kiknek élelmezésére július hó folyamán az élelmezési vállalkozónak 595 frt 91 krajcár fizettetett ki.

— (**Önvédelemből emberhalál.**) Kálmán József csurgói földműves a napokban ittás állapotban ment az udvarhelyi kocsmába. Leült a mulatózók közé és iddógált tovább.

Fizetéskor összeszólalkozott Horváth József kocsmárossal. Az ittás ember nekivadulva, egy üveget kapott fel, hogy a kocsmárost fejbe üthesse. Ez azonban elkapta az üveget és a másik kezével a földre taszította a részeg embert, hogy ezzel ártalmatlanná tegye. Kálmán végigterült a földön. Előbb azt hitték, hogy elaludt, hát ott hagyták, de később már hiába költögették — nem ébredt föl, halálát koponyarepedés okozta. Az orvosi boncolás konstatálta, hogy Kálmán koponyacsontja alig volt vastagabb, mint egy közönséges névjegy papírja.

— (**Eltűnt leány.**) Szabó Józsefné, Zsolnai-utca husz szám alatt lakó asszony nyolc éves kis leányával gyümölcsöt küldött hétfőn testvérének, ki a Fejérvári-utcában szolgál. A kis leány még most sem tért haza s anyja tudakozódván a Fejérvári-utcában, azt a feleletet kapta, hogy ott nem járt a leányka. Most azután bejelentette az anya az esetet a rendőrségnél s keresik a kis leányt, kiről már eltűnése óta nem tudnak semmit hozzátartozói.

— (**Személyi hírek.**) Hetey Sámuel pécsi püspök 9-én délután Pécsre érkezett s mivel sok elintézni való ügy igényli személyes jelenlétét, valószínűleg hosszabb ideig fog itthon maradni. *Lobkovitz* Rudolf herceg, hadtestparancsnok 9-én az esti gyorsvonattal Pécsre érkezett *Jáhl* Géza ezredes, vezérkari főnök és gróf *Szirmay* Elemér huszártábornagy kíséretében. A hadtestparancsnok tiszteletére a pécsi törzstisztek közös lakomára gyültek össze 10-én este.

— (**A fa pusztítói.**) A mióta a millénumi gyümölcsfaültető-bizottság Flóris Endre dr. pécsi ügyvédet kinevezte faültető előadónak, százával érkeznek hozzá a panaszok, hogy a nép nem engedi meg a földje végére, az országút mellé a faültetést. Egyes buzgó faiskola-kezelőnek ezer, sőt kétezer gyümölcsfája is van a faiskolájában, de nem ültetheti ki az országút mellé, mert a nép azt mondja, hogy árnyékot vet és árt a földjének. Több helyütt vagy nyolcvanezer fát ki is tördeltek. A faültetők a bizottság előadójához folyamodnak, hogy védje meg őket munkájukban. Az előadó Darányi földművelésügyi miniszterhez folyamodott, hogy az ilyen utszélre ültetendő fákra nézve helyezze hatályba az erdőtvényt.

— (**Tűzrendészeti kihágás.**) Általánosan ismert dolog, hogy különösen a száraz nyári napok idejére szigorú utasítás hagyja meg a községek lakóinak, hogy udvarukban vízzel telt és oltásra alkalmas edényeket tartsanak, melyeknek esetleg kitörő tűz alkalmával jó hasznát lehet venni. A pécsi járásban most a csendőrök a községi előjáróság közbenjöttével megvizsgálják, hogy melyik községben s kik nem engedelmeskednek ennek a rendeletnek s az azt nem követőket feljelentik, minek következtében megbírságotlatnak. Legutóbb Martont községben tartatott ilyen vizsgálat, minek eredményeként öt gazda ellen tétetett feljelentés.

— (**Meglopott tanuló.**) A nyári vakációt arra használta fel egy keszthelyi, harmadik gimnáziumot végezett tanuló, hogy gyalog bejárta a környéket, nagyobb városokat és nemcsak tapasztalatokat szerzett, hanem egyes jólelkű emberek még pénzadományokkal is segélyezték, úgy hogy egypár forintot már

összegyűjtött magának vándorlása alatt. Utközben az utóbbi napokban egy társa is akadt, Nagy Gyula szabólegény személyében, a kivel tegnapelőtt együtt töltötték az éjjelt Magyar-Széken egy szűrűn aludva. Tegnap Pécsre érkezett a tanuló és midőn utána nézett pénzének, akkor vette észre, hogy hat forintja hiányzik. Más pedig nem lophatta el tőle azt, mint társa, Nagy Gyula, kit most feljelentett a pécsi rendőrségnél, a mely meg is indította a nyomozást a megszökött legény után, bár valószínű, hogy ha kézrekerül is, az ellopott pénz akkor már nem lesz meg nála.

— **(Kedvező statisztikai adatok.)** Pécs-Banyatelepen a múlt hó leforgása alatt olyan kedvezők a statisztikai adatok a születések és halálozások számát tekintve, hogy ha a többi hónapokban is így lesz, az évi kimutatás is kiválóan kedvező eredményt fog felmutatni. Ugyanis a múlt hónapban születési eset volt 24, halálozás csupán hat volt és kilenc pár lépett házasságra.

— **(Alispáni jelentés.)** A megyei közigazgatási bizottság által 9-én délelőtt tartott gyűlésen Trixler Károly alispán előterjesztette a folyó év első felére vonatkozó jelentését, melyben röviden összefoglalta a hatáskörébe tartozó ügyek mikénti állapotát. A jelentésre vonatkozólag Jagics József felemlítette, hogy az a községeket illetőleg nem említ fel semmit az ügykezelés mikénti állapotáról, pedig a közel múltban megtörtént az, hogy a pénzügyigazgató a községi jegyzőknek az adóbehajtás körül tanúsított működését kifogásolta s azok közül néhányat meg is jelölt, mint a kik hanyagul teljesítik kötelességüket. Szólvá kiemeli, hogy a községi hivatalnokok, tehát első sorban a jegyzők annyira igénybe vannak véve az állami ügykezelés közvetítésével, hogy a község belügyeinek intézésére nem marad idejük; indítványozza, hogy ezen segítő, irjanak fel a kormányhoz, hogy minden községben állami javadalmazással segédjegyzői állásokat létesítsen, illetve tegye lehetővé a községeknél az ügykezeléssel foglalkozó személyzet szaporítását. Trixler Károly alispán, Benkő Gyula és Simonffy János hozzászólása után határozatba ment, hogy az alispáni jelentés tudomásul vétetik és felterjesztetik a miniszteriumhoz és a jelentésben hangsúlyozandó, hogy a községeknél e hiány pótlására égető szükség van.

— **(Az albizottságok kiegészítése.)** A közigazgatási bizottság 9-iki ülésén olvasta Lechner Viktor első aljegyző, hogy a közigazgatási bizottság tagjai közé az 1899. év végéig terjedő megbízással beválasztott Ország Lajosnak megválasztása a legutóbbi megyei közgyűlésen bejelentetett, majd a megyei pótdó főlészólamlási bizottságban Koszits Szilárd lemondása által megüresedett helyre egyhangulag Ország Lajos választott meg s ugyancsak ő kapta az összes leadott szavazatokat az erdészeti albizottságnál betöltendő helyre is, a melyet titkos szavazás útján töltöttek be. A tanítói nyugdíj-jogosultságot megállapító bizottság tagjává pedig Hinka László bizottsági tag választott meg.

— **(Nagy tűz Székesfehérvárott.)** Vasárnap délután nagy tűzvész pusztított Székesfehérvárott. Tikkasztó forrásban négy órakor kigyuladt az Öreg-utca 68. száma alatt

lakó özvegy Akkermann Mártonné méhkasa, mely körül sok szalmakazal volt. Az óriási hőségben a tűz oly gyorsan harapódzott el, hogy rövid tíz perc alatt Pinke István, özvegy Akkermann Mártonné, Kálmán József és özvegy Tőke Mihályné házai, az összes melléképületekkel, a behordott gabonával és cséplőgépekkel együtt lángba borultak. A központi tűzoltóság épen gyakorlatot tartott, a mikor a veszedelmet jelezték. A városi és az önkéntes tűzoltóság, a Felmayer kékfestő-gyári és a déli vasuti tűzoltóság csakhamar ott termett a tűznél, a mely a forróságtól alig volt megközelíthető. Megnehezítette a tűzoltók nehéz munkáját az is, hogy az ünneplő ruhába öltözött polgárság tétlenül nézte, mint terjed iszonyu gyorsasággal a fékevesztett elem. Csak karhatalommal lehetett kényszeríteni a lakosságot a köteles munkára. A tűznél a honvédegyalozozred, a 69. gyalozozred és a méntelep alármirozott összes legénysége dicséretre méltó munkát végzett s jórészt nekik köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt s az egész felsőváros el nem pusztult. Bierbauer Viktor dr. városi főorvos a mentőkkel szintén gyorsan megjelent a nagy területen pusztító tűznél és órák hosszáig ápolta az ájultakat és költözte azokat, a kiket kisebb sérülés ért. A kár nagy, mert kevés volt biztosítva.

— **(Tanítóvándorlás.)** Ezzel a szakki fejezéssel jelölte meg Salamon József kir. tanácsos tanfelügyelő azt az állapotot, a mely Torjanc községben uralkodik. Ott ugyanis 1894. év óta már a negyedik tanító van és nincs kilátás arra sem, hogy a mostani sokáig fog ott maradni. Az egyik tanítót a lakosok kergették el, a másik megszökött s általában szomorú tapasztalatokat szerzett a tanfelügyelő, midőn az ottani iskolát meglátogatta. A megyei közigazgatási gyűlés előtt nagyon szomorú kép tárult fel ezzel a torjanci tanügyi állapotokról, de orvoslására semmi eszköz sem áll rendelkezésre, a melytől azok megváltoztatását lehetne várni.

(Adóügyek.) Ternovszky Alajos helyettes pénzügyigazgató bejelentette a 9-én tartott megyei közigazgatási bizottsági ülésen az adóügyek állapotát. E szerint a múlt évben adóban 16928 forinttal, hadmentességi díjban 88 forinttal folyt be több, mint a múlt évi július hóban; ennek dacára az első félévben tavaly 40284 frttal több adót és 1076 forinttal több hadmentességi díjat fizettek be. Az adóügyi munkálatok különben már nagyon előhaladtak, nemcsak a főkönyvekben, de a telek könyvecskéiben is be van vezetve a kivetett adók összege és a főkönyvek nagy részében már összegezve vannak az egyes oldalakon levő adóösszegek. A hidasdi, rácmeeskei és vaszari jegyzőkkel szemben, kiknek jegyzőségében legtöbb az adóhátralék, a kimondott anyagi felelősség továbbra is fennmarad.

— **(A hamis posta-utalványok.)** A helyi szenzációk közé tartozott annak idején az a történet, mely bizonyára egészen hiteles forrásokból merített információk alapján készült és „Egy uri asszony bűne” cím alatt teljes részletességgel ismertetett egy családi esetet, a midőn allitóltag az illető nő egy az utcán talált posta-utalványt akart volna cselédjé által a postán értékesíteni, de a pénztárnál alkalmazott tisztviselő felfedezte annak

hamisított voltát. Nem ez volt azonban az első ilyen eset és nem is az utolsó, mert több napon át találtak mások is ilyen utalványokat s ezeket átszolgáltatták a rendőrségnek, mely meglehetősen hiányos alapon indíthatta meg a nyomozatot az ügyben, míg végre a mai napon már teljes világításba helyezte az egész dolgot Selényi Antal rendőrbiztos, ki ambiciósval fogott hozzá a tettes, vagy tettesek kipuhatolásához, a mi sikerült is teljesen neki. Az utalványok írója egy helybeli iparosnak foglalkozására nézve pincér fia volt, a ki atyjának lakásán írta meg az utalványokat, két cimborája, mesterlegények társaságában és talán biztatására, a kik maguk is segédkeztek az utalványok megírásánál, de különösen forgalomba hozatalánál, a mely utóbbi abban állott, hogy az utcán leejtették a különböző nagyságu összegekről kiállított utalványokat, a hol azután valami járókelő megtalálta őket. Az ügyes nyomozás azonban a tetteseket is felfedezte és 11-én d. e. Selényi Antal rendőrbiztos ki is hallgatta őket s a fentiek szerint teljes képet nyert a hamisított utalványok mikénti kiállításáról és forgalomba hozásáról. A legények be is ismerték az egész tényállást és csupán azzal védekeznek, hogy megkárosítani vagy megcsalni senkit sem akartak: tréfa volt az egész, a melyen mulatni akartak és a melylyel sok üres idejüket eltöltötték. Persze a rendőrségen nem egészen úgy fogták fel a dolgot s bár az elkövetett cselekmény nem von maga után büntetést, mégis sok fáradságot és időmulasztást okozott a rendőrségnek kiderítése, bár alkalmat adott arra is, hogy a sikeres nyomozási esetek száma egygyel szaporodjék. Büntetés nélkül távozhattak tehát a rendőrségtől a mások felültetésére pályázó suhancok, azon komoly figyelmeztetés után, hogy a jövőben tartózkodjanak minden olyan tréfától, mely a rendőrség beavatkozását szükségessé teszi, mert az könnyen járhat komolyabb következményekkel rájuk nézve is. Még csak annyi hozzáadni valónk van az itt elmondottakhoz, hogy annak az előkelő uri asszonynak, a kit annak idején egy helyi lap kapzsisággal, csalási szándékkal gyanúsítva kevert bele a hamisított posta-utalványok ügyébe, ilyen szándékai nem voltak, hanem ő megtalált közülök egy háromszázhuszonöt forintról szólót és azt kicsiny, horvát nyelvű szolgálója által elküldötte a postára, hogy ott az esetleg jelentkező elvesztőnek visszaadják. A fiatal és tudatlan leány azonban, ki magyarul nem is tud, nem tudta megmondani, hogy milyen utasítással adta át gazdasszonya neki az utalványt és így merült fel az a téves hit, hogy annak értékesítését szándékozta megkísérteni megtalálójára. Most már elérte ez az ügy is végleges befejezését s hogy ne járjon fel a jövőben kísértetni, megjegyezzük, hogy ez a tudósítás nem akar egy régi szenzáció dementije lenni.

— **(Éjjeli kihallgatás a rendőrségnél.)** 10-én este szokatlan nagy számmal gyűltek össze a szocialisták gyár-utcai gyülekező helyén az elvtársak, hogy meghallgassák dr. Schmidt Jenő szocialista irányú író beszédét, melynek megtartását nyomtatványok segítségével meglehetősen nagy körben ismeretessé tették pártjuk tagjai előtt, dacára annak, hogy dr. Schmidt csak aznap délután érkezett Szegedről Pécsre. Ezekből a nyomtatványokból

értesült a rendőrség is a készülődésekről, sikerülvén egy nyomtatványt megszereznie és *Vaszary* Gyula főkapitány parancsára *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztos néhány emberrel a szocialisták gyűlési helyére sietett és azt feloszlatta, dr. *Schmidt* pedig felszólította, hogy igazolás céljából jelenjék meg a főkapitány előtt. Mindkét intézkedés ellenvetés és zavar nélkül teljesített is; a munkások szétoszlottak, Schmidt pedig a főkapitány előtt megjelenve, utasítást kapott, hogy hagyjon fel minden további akcióval a pécsi munkások között s ugyancsak ott megállapított az is, hogy 11-én délelőtt a féltizenkét órai vonattal fogja elhagyni Pécsét. A dr. Schmidt által tartott szónoklat különben nem tett nagyobb hatást hallgatóira, kissé emelkedett is volt eszemenete a hallgatók nagyobb részének elmebeli tehetségéhez s igazán nem volt ok Schmidtnek *letartóztatására*, a mint csupán *kihallgatásról* és nem *letartóztatásról* volt ez esetben szó; s a minthogy a főkapitány nem is adott ki senkinek parancsot Schmidt dr. *letartóztatására*.

— **(Botrány a temetőben.)** Kedden, a mikor több frissen ásott sír is megkapta a maga lakóját, két nő ment ki a temetőbe egy hozzátartozójuknak sírjához, mely pár nap előtt még füvel, gazzal volt benöve és más tekintetben is meglátszott rajta, hogy az idő rombolása miatt már tatarozásra szorul. Meg is biztak ezzel a feladattal két sírásót, *Kozári* Jánost és Istvánt, a kik teljesítették a rájuk bízott munkát már napok előtt s midőn kedden megbízóikat a rendbe hozott sír előtt látták, kérték tőlük fáradságuk díját. A nőknél azonban nem volt pénz s így nem tudták őket kifizetni, mire olyan méregbe jöttek, hogy szétrombolták a sírhalmot, köveket, gazt hánytak rá és a nőket is durva szavakkal illették, a miért azok jelentést tettek ellenük a rendőrségnél.

— **(Munkaadó és vállalkozó.)** Egyik baranyamegyei földbirtokos, mint évek hosszú során át, úgy most is vállalkozó útján gondoskodott aratókról. A vállalkozó fogadta föl a szomszédos vármegyéből az aratókat, azzal számolt el a földbirtokos és attól kapták az arató munkások fizetésüket. Azaz csak kapták volna, ha nézeteltérések nem merülnek fel a vállalkozó és az aratók között. A vállalkozót teljesen kifizette a földbirtokos, úgy a hogy azzal szerződésileg megállapodott, de a munkások nem jutottak a vállalkozóval egyezésre és előreláthatólag peres úton lesznek kénytelenek igazukat keresni. Az új mezőgazdasági munkástörvény seholy sem emlékezik meg vállalkozóról, hanem csak munkaadót és munkást ismer. (A törvényesinálórak valószínűleg megelégedtek azokról a kényelemszerető földbirtokosokról, akik egy közvetítő kizsákmányolót is alkalmaznak a vállalkozók személyében, csakhogy ne kelljen a szegény munkásokkal bajlódniok). Kétségtelen, hogy a törvényhozók erről akaraton kívül is megelégedtek és így az új törvény ezen tekintetben máris hézagossá bizonyult. Kérdés ugyanis, hogy a földbirtokos a munkásokkal szemben szavatol-e járandóságukért, ha azt a vállalkozó ki nem fizeti. Ha a vállalkozó vagyonszerző, úgy minden bizonnyal behajtható a követelés, de ha nincs a vállalkozón mit behajtani, vajjon akkor az, kinek az arató munkások tényleg

dolgoztak, tartozik-e a munkásoknak kárpótlással? Ez most nyílt kérdés, melyet aligha nem a baranyamegyei esetből kifolyólag fognak a felső fórumok első ízben eldönteni és ezen elvi határozat fogja az idevágó törvény hiányát pótolni.

— **(Gazda és munkások.)** A pécsi főszolgabírói hivatalban *Brázay* Kálmán országgyűlési képviselő, földbirtokos és néhány munkása jelentek meg tárgyaláson és pedig azért, mert a munkások nem akartak tovább dolgozni, ha a földbirtokos a nekik járó gabona részt össze nem hordatja és ki nem csépeletti. Dacára a szerződésben világosan kiírt feltételnek, hogy *Brázay* ezt csak akkor köteles megtenni, ha előbb saját gabonája már mind behordva és kicsépeelve lesz, 10-én mégis hajlandó volt engedni a munkások óhajának s a jövő héten fogja behordatni és kicsépeletni gabonájukat. Így ez az eset is békés úton nyert elintéztést, a mi annál örvedesebb, mert az idén nem sok hasonló fordult elő s azoknak elintéztése is mindkét oldalulag megnyugtató hatással volt a kedélyekre.

— **(A háború áldozatai.)** A szerencsétlen Spanyolországnak óriási áldozatokat okoz a háború. A *La Estrela* című spanyol lap részletes kimutatást közöl, hogy mennyibe került Kuba szigete az országnak pénzben és vérben. E szerint a felkelés leküzdésére, a háború költségeire 1895. március 4-től kezdve 1898. június 30-ig 1874 millió pezeta adott ki az állam. Egy ezüst pezeta egyenértékű a frankkal, így tehát Spanyolország mai pénzügyi helyzete mellett óriási kiadás ez. Még sokkal megdöbbentőbb az a veszteség, mely a spanyol hadsereget érte. A kimutatás szerint a három évi hadakozás alatt 200.000 katonát küldtek a szigetre. Ezek közül a harcúton kevesen veszték el, 1 tábornok, 60 tiszt és 1314 katona meghalt a csatákon, 1 tábornok, 81 tiszt és 704 katona meghalt a kapott sérülésektől, míg a sárgalázban 313 tiszt és 13.000 katona pusztult el. Minden ezer katona közül 521 veszett el Kubán s az összes veszteség legalább 100.000 ember lehet, a mit az is bizonyít, hogy a 200.000 főnyi spanyol haderőből a hivatalos kimutatások szerint 110.000 ember van most a szigeten. Azóta minden nap áldozatot követel a háború. Otthon Spanyolországban százezer család ölt gyászt elveszett hozzátartozójáért, másik százezer pedig remeg és imádkozik a sziget hódítóival és felelmetes éghajlatával küzködőkért. Nem hiába kiált fel a spanyol ujság: Ilyen csapás még egy nemzetet sem ért.

Közgazdaság.

□ **Ujjáalakított szőlők díjazása.** A szőlők ujjáalakításának előmozdítása érdekében a tolnamegyei gazdasági egyesület pályázatot hirdet olyan tolnamegyei szőlőterületek részére, melyek a hazai fajták amerikai alanyba ojtása útján rekonstruáltatván, okszerű kezeléssel tanuskodnak és a legszebb fejlődést mutatják. A díjak a következők: A) díj: 1 darab ezüst érem. Pályázhatnak mindazon nagyobb szőlőtulajdonosok, akik saját felügyeletük alatt, de nem sajátkezüleg, felfogadott munkásokkal végeztetik az ujjáalakítást és a szőlőkezelés munkáit. A pályázaton bemutatandó terület

minimális térfogata 2 katasztrális hold. B) díj: egy-egy elismerő oklevél. A bírálathoz eredménye alapján arra méltatandó mindazon kisebb szőlőtulajdonosok részére, akik rendes vincellérek által végeztetik az ujjáalakítást. A bemutatandó minimális terület 400 négyszögöl. C) díj: 350 korona készpénzben; ebből egy első díj á 100 korona = 100 korona, a két második két díj á 50 korona = 100 korona, hat harmadik díj á 25 korona = 150 korona. Pályázhatnak, akik sajátkezüleg is közreműködnek a szőlő ujjáalakításában. A bemutatandó minimális terület 400 négyszögöl. D) Vincellérdíj 50 korona készpénzben. Az oklevéllel kitüntetett területek közül 5 után á 10 korona. Általános föltételek: Ugy az ezüst éremre, mint az oklevelekre és készpénzbeli díjakra pályázó területek szabályszerűen rigolozva; legalább 1 méternyi sortávollal és ugyanilyen növénytavolsággal a sorokban, amerikai alanyba ojtott hazai fajtákkal beültetve és legalább 75 százalék arányában megeredve legyenek. Gyomlálás, kapálás, metszés, permetezés, karózás, és mindennemű szőlőmunka az okszerűség és tervszerűség követelményeinek megfelelő keresztülvitele mellett tanuskodjék. A vármegye támogatásával rekonstruált telepek a pályázatban részt nem vehetnek. A pályázatok bejelentésének határideje 1898. augusztus 15-én jár le: a bírálati eljárást pedig augusztus 16-tól szeptember 10-ig terjedő időben fogja a gazdasági egyesület megejteni.

□ **Szénkénghordók visszaszállítása.** A földművelésügyi miniszter értesítette a városi tanácsot, hogy a szőlőbirtokosoknál annyi szénkénghordó van kint, hogy a folyó év őszére az egyes szénkéneg-raktárakat hordók hiányában nem lesz képes a szükséges szénkéneggel ellátni. Felhívja ennélfogva azokat a gazdákat, a kiknél még szénkénghordók vannak, hogy ezeket minél előbb, legkésőbb azonban a folyó év végéig szállítsák vissza, mert különben a behajtás per útján fog eszközöltetni.

Hogy pedig jövőre hasonló fennakadás ne történhessék, elrendelte a miniszter, hogy 1899. január 1-én túl szénkéneg csak azok kaphatnak, kik a szénkéneg árával együtt a hordó teljes értékét is biztosítékul leteszik, még pedig egy métermázsás szénkéneg-hordóért 15 frtot, 2 mmázsásért 23 frtot és 3 mmázsásért 35 frtot. Ha aztán az illetők a hordókat a kiszolgáltatás napjától számított három hónap alatt vissza nem szállítják abba a raktárba, a honnét azokat kapták, akkor elvesztik a letett biztosítékhoz való igényüket s a hordó a fél tulajdona marad.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi aug. hó 13. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíthatnak.

Buza új 8.—8.40; kétszeres új 6.50—7; rozs új 6.30—6.50; árpa őszi 4.80—5.30; tavaszi 6.20—6.50; zab új 5.20—5.60; kukorica ó 5.80—6; széna 1.30—1.60; szalma 1.—1.20.

Kinálat: erős, mintegy 500 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV — PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.